

GARANCIA

Középponti szerepben a KKV- és az agrárhitelezés

Az FHB Bank Zrt. Magyarország egyik legaktívabb hitelintézete. A hazai KKV-szektor és az agrárágazat finanszírozásában is fontos pozíciót tölt be. A banki stratégia jelentősen növekvő szerepvállalásra törekszik a fenti területeken. Hogyan ítéli meg a bank a KKV-k és az élelmiszer-gazdaság hitelezését? Milyen elképzelések rajzolódnak ki és lépések történtek, illetve mit tervez az FHB e vállalkozói kör kiszolgálására? Mi lehet a kedvezményes alapítványi kezességvállalás szerepe? Erről beszélgettünk Takács Zoltánnal az FHB Bank Zrt. vezérigazgató-helyettesével.

Milyen stratégiai célt tűzött ki maga elé a bank?

Az FHB Bank 2015 szeptemberében csatlakozott a takarékszövetkezetek integrációjához. A csatlakozás óta üzleti aktivitásunkban egyre közelebb kerültünk a takarékszövetkezetekhez, és a jövőben a Takarékcsoport tagjaként törekszünk a hazai tulajdonban lévő kis és középvállalatok meghatározó bankjává válni. Az FHB Bank alapvetően új szereplő a vállalati banki piacon, hiszen a kereskedelmi banki tevékenységét is közel tíz éve kezdte meg, és fokozatosan fordultunk a KKV-szektor felé. Ugyanakkor üzletileg a válság utáni időszakban is aktívak voltunk, jelentős kihelyezői voltunk a Növekedési Hitelprogramnak. A vállalkozások finanszírozása iránti elkötelezettségünket mi sem bizonyítja jobban, hogy más bankokkal ellentétben mi bővítettük az elmúlt években a hitelezői hálózatunkat, és az egyedi megoldásokra és kiszolgálásra hangsúlyt helyező üzletpolitikánknak köszönhetően a tavalyi évben is több mint 20%-kal növeltük a vállalati hitelállományunkat.

„A vállalkozás finanszírozási igényéhez, illetve aktuális finanszírozási struktúrájához igazítjuk a hitelkonstrukciót”
Takács Zoltán

Mi lehet a szerepe a KKV-szektorban a banki elképzelések megvalósításában?

Az FHB Bank a Takarékcsoport részeként jelen kíván lenni, nem csak a takarékszövetkezetek mikro- és kis-

vállalati kiszolgálásában, hanem azon középvállalati kapcsolatokban is, ahol a takarékok az elmúlt időszakban visszaszorultak, vagy méretük, tőkeerejük miatt nem tudtak kellően nagy hiteleket nyújtani a velük kapcsolatban álló partnereiknek. A takarékszövetkezeti integrációban lévő szinergia lehetőségeit kihasználva erőteljes növekedési elképzeléseink vannak, amellyel a vidék bankjának szerepe mellett a megyeszékhelyeken és Budapesten is erősíteni kívánjuk üzleti aktivitásunkat. Ennek támogatására szolgál az MFB Pontok működtetésére létrehozott Konzorcium, amelyen keresztül a KKV-k részére több százmilliárd forint értékben érhető el kedvezményes, sokszor 0%-os kamatozású, vagy vissza nem térítendő támogatásokkal kombinált fejlesztési források.

Kiemelt figyelmet fordítunk az agrárfinanszírozás további fejlesztésére. A takarékszövetkezeti integráció hagyományosan erős az őstermelők, az egyéni gazdaságok pénzügyi kiszolgálásában. Ebben jelenleg is közel 50%-os piaci részesedésünk van. A feladatunk, hogy a helyismeretünkre és helyi kapcsolatainkra alapozva a családi gazdaságok mellett a középüzemek és nagyüzemek irányában is erősítsük piaci pozíciónkat. Ezt segítik a két éve elkezdett, és ma már szép eredményeket mutató eszközlízing, elsősorban mezőgazdasági géplízing üzletágunk fejlődése, a földhitelezésben mutatott aktivitásunk, és a támogatás-finanszírozási megoldásaink, amelyekkel akár több évre is biztosítani tudjuk a termelés forrásait ügyfeleinknek.

A hagyományos ügyfél kiszolgálás mellett folyamatosan fejlesztjük a Takarékné Agrárközpontot is, amely tanácsadói, szakértői szolgáltatásaival áll ügyfeleink szolgálatára.

Az agrárhitelezési politikának melyek a főbb jellemzői?

Az FHB fontos szerepet tölt be a mezőgazdasági finanszírozáson belül a termőföld alapú hitelezésben, jelzálogpiaci hátterének, illetve hagyományainak köszönhetően, hiszen az FHB Bankcsoport 1997-ben Földhitelek és Jelzálogbankként kezdte meg a tevékenységét, amelyet 2006-ban bővített kereskedelmi banki szolgáltatásokkal. Magyarországon működő, magyarországi döntéshozatallal rendelkező bankként a hazai vállalkozói kör, és ezen belül a mezőgazdaságban működő vállalkozások iránt fennállása óta elkötelezett az FHB Bank, szolgáltatásai között hangsúlyos szerepet kap az agrárium finanszírozása. Az agrárszektor (a mezőgazdasági, az élelmiszeripari és a kapcsolódó beszállító, illetve vevő vállalkozások) hitelezése már eddig is az egyik legfontosabb területe volt az FHB finanszírozási tevékenységnek.

Melyek az agrárfinanszírozás sajátosságai?

Az agrárium speciális finanszírozási konstrukciókat igényel, tekintettel az erősen szezonális jellegre, a termőföld fedezetű biztosítéki struktúrára, illetve a támogatások előfinanszírozásának a fontosságára. Ezért a vállalkozás finanszírozási igényéhez, illetve aktuális finanszírozási struktúrájához igazítjuk a hitelkonstrukciót, amelynek köszönhetően a folyósított összeg a cég tevékenységét a leghatékonyabban szolgálja. Ezzel járulhatunk hozzá a vállalkozás versenyképességének javításához. A termőföld alapú finanszírozásban az FHB releváns szakmai tapasztalattal rendelkezik, ügyfeleinknek testreszabott feltételekkel nyújtunk finanszírozást akár tíz évre is: a szektor specialitásának tekinthetőek a termőföld fedezet mellett folyósítható hitelek, legyen szó termőföld vásárlásáról, beruházásról, forgóeszköz- vagy egyéb hitelről.

A bank stratégiájában a jövőben is nagy hangsúly helyeződik az agrárium finanszírozására, forgóeszköz-, vagy beruházási hitel, akár támogatás előfinanszírozás révén. A mezőgazdaságban ígéretes üzleti lehetőségekkel rendelkező, zömmel pontosan fizető, megbízható ügyfelekkel lehet találkozni. A széleskörű nemzeti és uniós támogatási rendszer is hozzájárul, hogy az agráriumban sokat javult a pénzügyi kiszámíthatóság. Az élelmiszeripart azonban nagyobb kockázatúnak ítéljük meg.

A közvetlen ügyfélkapcsolat-tartásnak mekkora szerepet tulajdonítanak?

Hiszünk a személyes kiszolgálás fontosságában. Ügyfeleinket dedikált vállalati referensek segítik a banki termékek elérésében. A kollégáink feladata, hogy a tárgyalásaik során megértsék, milyen szolgáltatási igényekkel keresnek meg bennünket partnereink, milyen megoldási lehetőségekkel tudunk a legjobban megfelelni az adott üzleti helyzetnek. Azt tapasztaljuk, hogy ügyfeleink a megbízhatóságot keresik, azt a támogató és megoldó képességet, amely hitelessé teszi a bank képviselőit, hogy nem csak akkor tudnak a vállalkozások mellé

állni, ha sűt a nap, hanem a dolgozabb időszakban is segítik az ügyfeleik fejlődését, problémáik megoldását. Az elmúlt két év szervezettefejlesztésének hatására ma már minden megyeszékhelyen rendelkezésre állnak ügyfeleink részére tapasztalt és felkészült vállalati referens kollégáink, akik a napi kapcsolattartás során munkájukkal győzik meg ügyfeleinket, hogy jó választás volt minket finanszírozói partnerré választani.

Hogyan veszik igénybe az alapítványi kezességet?

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalásnak kulcsfontosságú szerepe van az életképes, de olykor a banki hitelképességi elvárásoknak nem teljesen megfelelő vállalkozások banki hitelforráshoz jutásában. Az elegendő fedezettel nem rendelkező, kockázatosabb finanszírozású vállalkozások helyzetbe hozását alapozza meg az alapítványi kezességnyújtás. Általában egyedi, fix paraméterekkel rendelkező termékmegállapodásokon keresztül veszünk igénybe a készfízető kezességet, amelynek a hitelfelvevőket támogató szerepe is van, hiszen a garancia díjazása nagyon kedvező. Az alapítványi kezességnyújtás lényegében kiterjeszti azt a kört, ahonnan a bank által finanszírozott ügyfelek kikerülhetnek, hozzájárulva a banki üzleti lehetőségek bővítéséhez.

Nagy lehetőséget látok a dinamikusan fejlődő vállalkozások esetében is az AVHGA kezességvállalási programjaiban. A hazai vállalkozások tőkeszegények, jelenleg még a felhalmozási, növekedési szakaszban vannak. A növekedésük mind fejlesztési források tekintetében, mind a működéshez szükséges források tekintetében többet kíván, mint amennyi saját tőkével a cégek rendelkeznek. Ezt a növekedési szakaszt, amikor a cégek még rendkívül sérülékenyek, és kiszolgáltatottak piaci és pénzügyi kapcsolatainknak, lehet kellően megtámogatni, kiegészíteni az Alapítványi kezességvállalási programjaival.

Hogyan alakulhat a következő években a KKV-, illetve az agrárhitelezési tevékenység?

A gazdasági helyzet javulása, és az MNB kedvező kamatpolitikájának köszönhetően érezhetően növekszik a KKV szektor hitelfelvételi hajlandósága. Megítélésünk szerint ez fokozódni fog a további uniós fejlesztési források megítélésével, és a bankok nagy kihívás előtt állnak a vállalkozások beruházási elképzeléseinek kiszolgálásában.

Már most is és az előttünk álló években is az uniós pályázati támogatásokkal megvalósuló fejlesztések finanszírozása lesz a mikro-, kis- és középvállalati banki üzletág (például hitelezés, lízing) egyik meghatározó területe. Ugyanakkor a gazdasági növekedés is fokozatosan növeli a várható hitelkeresletet. Mindez az agráros és nem agráros hitelezési területre egyaránt érvényes. Az agrárhitelezés területén fokozzuk az aktivitásunkat a lízing piacon, a Földet a gazdáknak program után is aktív szereplői kívánunk lenni a hagyományos földforgalom finanszírozásának, illetve várjuk, hogy az elbírálás alatt lévő állattenyésztési és egyéb fejlesztési pályázatok nyertesei megkapják az értesítéseket, mivel a megvalósítási szakaszba kell fordítani a fejlesztéseket, hogy azok hatékonyan segíteni tudják az ágazat versenyképességének javítását a jövőben.

A 2018. évi várható nemzeti agrártámogatások

A Földművelésügyi Minisztérium kiemelt célja a nagy hozzáadott értéket képviselő, a foglalkoztatás szempontjából meghatározó ágazatok, azaz az állattenyésztés, a kertészet jövedelemtermelő és versenyképességének erősítése, így a vidék népességmegtartó képességének javítása. Az agrártárca a 2018. évben is folytatja az előbbi prioritásokat is szolgáló nemzeti költségvetésből finanszírozott programjait. A 2018. évi költségvetés tervezetében szereplő összegek biztosítják e célok megvalósítását.

Az agrártárca „Nemzeti agrártámogatások” előirányzatából számos, az agrártermelést segítő konstrukciót finanszíroznak, például a „Több munkahelyet a mezőgazdaságban” programot is. Nemzeti agrártámogatásokra a jövő évi költségvetésben mintegy 78 milliárd forint áll rendelkezésre. Átmeneti nemzeti támogatásra pedig mintegy 26 milliárd forintot fordíthat a tárca 2018-ban. Ebből az összegből a szarvasmarha-, a tej-, a juh- és a kecske-, valamint a dohánnyágazat kaphat támogatást.

Az agrártárca megkülönböztetett figyelmet fordít a baromfi- és a sertéságazatra, mivel azok közvetlen uniós forrásokból nem részesülnek, így a tenyésztőknek a nemzeti költségvetésből finanszírozott támogatási konstrukciókra van szükségük. A baromfi-

ágazatban a termelőket segítő állattóljéti támogatás tizenkétmilliárd forint lesz. Az étkezési tojást termelő tyúkállományok, valamint a tenyészbarmfajok állattóljéti támogatásának 1,2 milliárd forintos keretösszege jövőre is megmarad. A sertéshízók után igénybe vehető támogatást az Európai Bizottság és a közösségi jogszabályok által engedélyezett kb. 9 milliárd forintos keretösszeggel hirdethetik meg. Emellett 2018-ban is számottevő összeget fordítanak a tenyészkoca állattóljéti támogatásra. A tárca továbbra is komoly forrásokat biztosít az állategészségügyi intézkedéseknek.

Ugyancsak a „Nemzeti agrártámogatások” előirányzatból finanszírozzák a különböző mezőgazdasági hiteltermékekhez tartozó kamat-, kezességi díjtámogatásokat, valamint az állattenyésztéshez és növénytermesztéshez kapcsolódó csekély összegű támogatási konstrukciókat. A „Nemzeti agrárkarenyhítés” előirányzatában több mint 4 milliárd forintnyi forrás garantálja a termelői befizetések mellé kötelezően előírt állami hozzájárulást. A nemzeti támogatásokból kb. egymilliárd forintot biztosítanak a tanyafejlesztésre, amely a családi gazdaságokra épülő agrárközépréteg megszilárdítását, a helyi élelmiszeripar megerősítését célozza.

Az alapítványi kezességvállalás regionális jellemzői

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) nagy gondot fordít arra, hogy a vidéki, s kiemelten az agrárvállalkozások finanszírozásában segítséget nyújtó kedvezményes kezességvállalása az ország valamennyi pontján elérhető legyen a hitelfelvevő cégek számára. A bankokkal kiépített és folyamatosan bővülő együttműködés eredményeként az ország mind a hét régiójában, több mint másfélszer ponton, lényegében az összes vállalati hitelezést végző banki és takarékszövetkezeti fiókban igényelhető már az alapítványi kezesség. Az Alapítvány folyamatos képzési tevékenységet is folytat, amely révén a hitelintézeti ügyintézők pontos képet kaphatnak a kezességnyújtás előnyeiről, a kezességigénylő rendszer felépítéséről és működéséről.

Az alapítványi törekvések és gyakorlati lépések a számszerűsítható eredményekben is megmutat-

koznak. A 2016. évben a kezességi ügyletek száma, illetve a kezességgel biztosított hitelösszeg nemcsak országos szinten, de régióként külön-külön is emelkedést mutatott. Az ügyletszám 40-50, a kezességgel biztosított hitelvolumen 25-35 százalékkal nőtt a dél-alföldi és az észak-alföldi régióban, amelyekben az agrárszektorban hagyományosan nagy szerepe van. A dél-dunántúli és a közép-dunántúli régióban az ügyletszám 15-25, a kezességgel biztosított hitelösszeg 25, illetve 35 százalékkal lett nagyobb, ami arról tanúskodik, hogy növekvő átlagos összegű vállalati hitelfelvételéhez kapcsolódik kezesség. A nyugat-dunántúli és az észak-magyarországi régióban mind az ügyletszámot, mind a biztosított hitelösszeget nézve is 10 százalékos körüli növekedés tapasztalható.

Dió - töretlenül

Lengyeltóiban az ország legnagyobb telepített dió ültetvényén tevékenykedik a Juglans Hungaria Kft. A Balaton déli régiójában a Kft. által termelt dió Európa hagyományosan igényes piacainak kedvelt terméke lett.

A komoly befektetést és szervezést igénylő diótermelés kezdeteiről, és a tevékenység fejlesztéséről Cziráki Imre ügyvezetőt kérdeztük.

- A Juglans Hungaria Kft. 1997-ben alakult az egykori Balatonboglári Állami Gazdaság lengyeltóti területén lévő dió ültetvényeinek megvásárlásával. Lengyeltóiban a 60-as évek közepétől folyik diótermelés. Ez az első nagyüzemi telepítés az országban. Magvetésből származó állomány, ami azt jelenti, hogy sok fajta dió található, melyeknek különböző az érési ideje. Ezt kellett egységesíteni. 1974-ben 100 hektár oltványdiót telepítettek, ami már három alapfajtából áll: Alsószentiváni, Milotai 10-es és Tiszacsécsi 83-as. Miután semmilyen elméleti tudás nem volt arról, hogy miként kell egy ekkora területen diót művelni, a technológiát saját kútfőből és a saját tapasztalataink alapján alakítottuk ki. Ezután 1999-ben már mi telepítettünk egy 45 hektáros területet. Összességében a 90-es években nem volt nyereséges a termelés, vagy csak minimális nyereséget tudott produkálni az ültetvény.

Mi hozott változást? - kérdeztük az ügyvezetőt.

- 1995-ben a Balatonboglári Állami Gazdaság a Hungarovin tulajdonába került, és profiltisztítás keretében az összes gyümölcsösétől megvált. A Juglans Kft. megvásárolta a dióültetvényt, illetve mondhatjuk

úgy is, hogy a diótermesztésre jött létre. Ennek megfelelően célirányosan változtattunk a technológián, változtattunk a feldolgozó háttéren, így a termelés színvonala emelkedett és jelentősen javultak a cég piaci pozíciói, majd fokozatosan nyereségesé vált a tevékenység is. Szárfított, méretre válogatott héjas dió a végtermék, amit exportra szállítunk, csak azt törjük meg, és értékesítjük dióbélként a hazai kereskedelemben, ami esztétikailag nem felel meg az export követelményeinek. A cégnek jelenleg 220 hektár dió ültetvénye van, az indulás évében 145 hektár volt. Az első pótló telepítés 2003-ban és 2004-ben volt. Folyamatosan növeltük az új telepítésű területet: az első 20 hektáros területnövelés 2000-ben volt, a következő 24 hektáros 2004-ben, utána kisebb ütemben, 10 hektáronként bővítettük a területet. Most már elérkezett az eredeti öreg diós cseréje. Tavaly indult a munka, most telepítünk 40 ha diót és 25 haogyorót, ezzel - úgy gondoljuk - a piacok megőrizhetővé válnak.

A piachoz igazodó szervezésről a következőket mondta Cziráki Imre.

- Neuralgikus pont a dió felszedése. Eddig kézzel szedtük, de az idén vásároltunk egy diófelszedő gépet. Ezt követi a termés beszállítása, buroktalanítása, lemosása, szárítása, méretre válogatása, és a vevő igényeinek megfelelő kiszérelése. Mindezt úgy kell időzíteni, hogy a kaliforniai dió Európába érkezése előtt jelenjünk meg a piacon, mert a nagy tömegű kaliforniai dió lefelé húzza az árat. A fajtásort, ennek megfelelően, úgy állítottuk össze, hogy szeptember közepe táján indul a betakarítás és október végére fejeződik be, de az október végi diót is legkésőbb november végére ki kell szállítani a vevőhöz. Valójában november közepén el kell hagynia a telephelyet az utolsó szállítmánynak is. Ehhez olyan gépi és emberi kapacitás szükséges, amellyel időben elvégezhetjük a munkát. Ráadásul a dió „élő anyag”, egy-két napon belül fel kell szedni, a szárító kamrába tenni, hogy a minőségromlás ne induljon meg. Csak egyetlen példa a gyorsaságra és a pontosságra: addig van előnyünk Bécsben, amíg nem jelenik meg az osztrák saját termés, vagy a lengyel dió. Tovább nehezíti a helyzetet, hogy az ügyvezető szórványból összeszedett dióval nem tudunk versenyezni, mert annak nincs termelési költsége. Nálunk, mivel telepített állományról van szó, a növényvédelem, a talajápolás költségei terhelik a termelést. Ezért kell nagyon figyelni az eladási árra, ugyanis kis árkülönbözetben múlik, hogy nyereséges, vagy veszteséges lesz-e a termelés.

„Az M7 Takarékszövetkezet teljes erővel mellettünk van, amit erősít az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége.”

Cziráki Imre

A termelés fejlesztéséről a következőket mondta az ügyvezető.

- Először a szárítót bővítettük, majd a korábbi olajfűtésről átálltunk a gázra. Az első szárítókamrákat Franciaországból hoztuk. Francia mintára bővítettük a kapacitást. Nem véletlen, hiszen az európai diótermelésben nagyhatalomnak számít Franciaország. Többször a helyszínen tanulmányoztuk a francia termelési technológiát, ami alapján átállítottuk a sajátunkat és a feldolgozást is részben francia gépekkel látjuk el. Az idén vásárolunk egy diófelszedő gépet Franciaországból. A beruházás méretének érzékeltetésére: egy ilyen gép 100 ezer euróba kerül. Égető szükségünk van rá, mert egyre nehezebb a szedésre embereket toborozni. Nagyon rövid a kampányidőszak. Mi nem tudunk egész éves foglalkoztatást biztosítani. Arra az egy hónapra korábban a környékről és Békés megyéből hoztuk a munkásokat, de ma már ez egyre nehezebb. Ahhoz, hogy a felszedő gépet megfelelően tudjuk használni, további beruházásokra van szükség, a dió művelési módján is változtatni kell, a felszedett dió fogadására a kapcsolódó gépeket is fejleszteni kell.

Hogyan teremtik meg mindennek a pénzügyi hátterét? - kérdeztük.

- Negyven millió forintba van szükségünk ahhoz, hogy megoldjuk a dió betakarítás gépi rendszerének a kialakítását. E mellett folyik a telepítés. Ehhez az M7 Takarékszövetkezet biztosítja a hitelt. A cég a saját pénzét, és a hitelt fekteti be a fejlesztésbe, az ültetvénytelepítési támogatást jóval később kapja, s jóval később kezdődik a termelés. A diótermelés sajátosságai miatt a támogatás és az egész pénzügyi finanszírozás eltér a szokásostól. Az idei pályázat keretében elültetett dió az elültetéstől számítva nyolc év múlva fordul termőre. A folyamat ugyanis nem fejeződik be az ültetéssel, hanem még hozzá kapcsolódik az ápolási költség, a termőfelület kialakítása, a növényvédelmi munkák stb. Mindehhez vegyük hozzá, hogy a szaporító anyagot előállító faiskola előre kéri az ár 30 százalékát. Gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a 2018 tavaszi telepítésre 2017 első negyedében már az áru értékének 30%-át át kell utalni. Ez a biztosíték az előállító részére, hogy nem álok el a szaporítóanyag vásárlásától. Mivel az 50%

támogatás csak az ültetésig szól, a termőre fordulásig számolva az összes ráfordítás kb. 20%-át fedezi csak az elnyert összeg. Kizárólag a jó anyagi helyzetben lévő cégeknek szabad belevágni a diótermelésbe, ugyanakkor elkerülhetetlen a biztos banki háttér. Az M7 Takarékszövetkezet teljes erővel mellettünk van, amit erősít az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége. Van beruházási hitelünk az ültetvénytelepítésekre, a technikai beruházásokra. Miután a tevékenységünk átalakult, fontos, hogy forgóeszköz hitelt is biztosít a takarékszövetkezet, alkalmanként pedig faktorálja a területalapú támogatást. A takarékszövetkezet kellően rugalmas, a személyes kapcsolat biztosítja, hogy pontosan értik a termelés sajátosságából adódó speciális finanszírozási igényeinket.

A piacok szigorúságát külön hangsúlyozta az ügyvezető.

- Az évi 2500-3000 tonna héjas diót szinte teljes mennyiségben exportáljuk Németországba, Olaszországba, Ausztriába és Angliába a vevő igénye szerinti kiszérelésben méretre válogatva. Visszatérő, biztos vevőink vannak, akik a nyári szezonban megnezik az ültetvényt, majd a betakarítás előtt közösen újra szemlézzük a várható termést mennyiség, beltartalom és méret szempontjából. Ekkor már látjuk, milyen évjárat lesz, mert a diónál is vannak évjáratú sajátosságok. Mintát vesznek, héjasan lefotózzák, majd törés után a belet szín szerint osztályozzák, száz szemből visszaszámolják százalék szerint a színeket, a kukacos, vagy éppen apadt szemeket. Precíz, időigényes munka, de mindig megcsinálják, mert a dióba nem lehet belelátni, a vevő a boltban bizalom alapján vásárol, így a kereskedők a vevő igényét érvényesítik velünk szemben is. Ha nem felel meg az árú, rögtön tovább állnak.

Milyen terveik vannak? - kérdeztük Cziráki Imrét.

- Folyamatosan fejlesztünk, egy percre sem állhatunk meg, hiszen az ültetvény jellegéből adódik, hogy 7-8 évig csak befektetünk, utána termeli a jövedelmet. Ez egy olyan pálya, amelyen rendületlenül haladni kell, egyetlen év kiesés is alapjaiban rengetné meg a gazdálkodást.

6 Támogatott mezőgazdasági biztosítások

Évről évre növekszik a támogatott mezőgazdasági biztosítások állománya: míg az induló évben, 2012-ben még másfél milliárd forint alatt maradt a teljes állománydíj, idénre ez az érték várhatóan meghaladja a 8 milliárd

forintot. A 2017. évi díjtámogatásban azok a gazdálkodók részesülhetnek, akik az egységes támogatási kérelem kitöltése során jelezték, hogy a támogatott növénybiztosítást igénybe kívánják venni. Ezt a lépést 2017. május 15-ig volt a legcélszerűbb megtenni, mert ezt követően a támogatási összeget munkanaponként egy-egy százalékkal csökkentett mértékben fogadják csak el. Az egységes kárenyhítési alaphól annak folyósítják a megítélt kárenyhítő juttatás teljes összegét, aki a művelésében lévő termőterület termelési értékének legalább 50 százalékára üzleti biztosítást kötött. A díjtámogatott agrárbiztosítási rendszer keretében a gazdálkodók a támogatott körbe tartozó biztosítások díjának maximum 65 százalékát kaphatják vissza utólagos támogatásként. Amennyiben a kérelmekben szereplő teljes díjtámogatási összeg meghaladja a rendelkezésre álló támogatási keretet, biztosítási típusonként arányos támogatás-felosztásra kerül sor. Az úgynevezett „A” típusba tartozó, szántóföldi növényekre, borszőlőre és almára kötött biztosítások esetében az idei díjállomány-növekedés miatt várhatóan a díj 55-60 százalékát fizetik majd vissza. A „B” típusba tartozó jégeső- fagy-, vihar- és tűzkárbiztosítások esetében 40, míg a többi „C” típusú támogatott biztosítások esetében szintén 40 százalék körüli lehet a visszatérítés.

Vetőmag támogatás

A fűszerpaprika-termelők mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) támogatásáról szóló 37/2014 (IV. 4.) VM rendelet alapján vissza nem térítendő támogatást igényelhetnek a fűszerpaprika-termelők a minőségi fűszerpaprika termelése céljából megvásárolt fémzárolt vetőmag költségeinek részbeni kompenzálására. A támogatás igénybevételére az a gazdálkodó jogosult, aki a támogatás alapját képező, vásárolt vagy termeltetettől, termelői csoporttól átvett fémzárolt vetőmagot teljes egészében a saját használatában lévő földterületen fűszerpaprika termesztése céljából felhasználta. A támogatás mértéke a 2016. október 20. és 2017. április 30. közötti időszakban megvásárolt fémzárolt vetőmag nettó árának 75 százaléka, de kilogrammonként legfeljebb 30 000 forint. A rendelkezésre álló teljes támogatási forrás 170 millió forint. A támogatási kérelmeket 2017. május 1. és augusztus 5. között lehet benyújtani.

Innovációs projektek

A Vidékfejlesztési Program keretében az Európai Innovációs Partnerség programhoz kapcsolódva csaknem 25 milliárd forinttal támogatják az innovációs operatív csoportok létrehozását, működtetését, illetve legalább öt tagból álló konzorciumok innovatív projektjeinek megvalósítását. Az a cél, hogy olyan új fejlesztések valósuljanak meg, amelyek hozzájárulnak a mezőgazdasági termelékenység és a fenntarthatóság javításához, illetve a szigorodó környezetvédelmi feltételeknek való megfeleléshez. Az innovációs csoportok létrehozását 100 százalékos intenzitással támogatják, és egy-egy csoport legfeljebb 150 ezer eurónak megfelelő forintot nyerhet el. A mezőgazdasági termeléssel, a borászattal és az élelmiszer-feldolgozással kapcsolatos innovatív fejlesztésekre egyéni beruházás esetén legfeljebb 206 ezer euró, kollektív beruházás megvalósításakor 1 millió 30 ezer euró igényelhető, a támogatás mértéke az összes elszámolható költség 50-60 százaléka. Az erdőgazdálkodáshoz kötődő beruházások maximális támogatási összege egyéni beruházás esetén 112, kollektív fejlesztés esetén 560 ezer euró, amely az összes elszámolható költség 40-60 százaléka lehet. A támogatásra 2016. május 30-tól adható be pályázat.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**
A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Garancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: maximum 80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46,
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: konzultacio@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

7 Május második felétől pályázható az agrárdiverzifikációs beruházási támogatás

A „Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása” című pályázati felhívásra a vidéki térségekben működő mezőgazdasági mikrovállalkozások pályázhatnak.

A kiírás révén falusi turisztikai attrakciók és szolgáltatások (például szálláshely) létesítése és továbbfejlesztése, illetve nem mezőgazdasági termék-, szolgáltatás- és technológiafejlesztés, a tevékenység elindításához vagy továbbfejlesztéséhez szükséges műhely vagy bemutató tér, interaktív bemutatók tartásához szükséges fejlesztések valósíthatók meg.

Abban az esetben, ha a projekt a Balaton Kiemelt Üdülő Körzet területén valósul meg, egyéb szálláshelyhez kapcsolódó fejlesztés támogatható.

Több pontosító módosítást követően az agrárdiverzifikációs pályázatra 2017. május 12. és 2019. május 14. között nyújthatják be kérelmüket az érintettek. Az első beadási szakasz 2017. június 12-ig tart. Az értékelési hatánapokig benyújtott projektek együttesen kerülnek elbírálásra.

Az elnyerhető vissza nem térítendő támogatás összege maximum 160 000 eurónak megfelelő forintösszeg: a 2017. január elsejei EKB középárfolyam szerint mintegy 49,5 millió forint. A támogatási intenzitás a projekt megvalósulási helyétől függően az elszámolható költségek maximum 70 százaléka lehet.

A teljes rendelkezésre álló támogatási összeg megközelíti a 36 milliárd forintot.

A Vidékfejlesztési Program aktuális pályázati kiírásai

- Kertészet korszerűsítése - ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével
- Gyógynövény-termesztés
- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- A fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás
- Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése
- Borászat termékfejlesztésének és erőforrások hatékonyságának támogatása
- Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó és időjárási kockázatok megelőzését szolgáló beruházások támogatása
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások
- Vízügyi célú nem termelő beruházások: vízügyi és vizes élőhely létrehozása, fejlesztése
- Vízügyi célú nem termelő beruházások: létesítmények kialakítása, fejlesztése
- Jégesőkáros megelőzésére szolgáló beruházás
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- Az agrár-innovációs operatív csoportok létrehozása és innovatív projektjeinek megvalósításához szükséges beruházások megvalósítása
- Együttműködések támogatása a rövid ellátási láncok és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Ritka és veszélyeztetett növényfajták genetikai erőforrásainak és mikroorganizmusok ex situ megőrzése
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- Erdősítés támogatása
- Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítására nyújtandó támogatások
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása
- Egyedi szennyvízkezelés
- Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken

Az alapítványi kezességvállalás 2016. évi főbb folyamatai

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány a korábbi évek dinamikus emelkedését követően a 2016. évben tovább bővítette kezességvállalási tevékenységét, segítve ezzel a - döntően kisebb méretű - vidéki, s főként az agrárszektorban tevékenykedő vállalkozások hitelhez jutását. Ez a kezességi ügyletszám, a kezességgel biztosított hitelösszeg mellett a kezesség teljes összegének több mint 25 százalékos növekedését eredményezte. A tavalyi évben is nőtt a kezességvállalás átlagos mértéke: a kezesség összege és az általa biztosított hitel értékének hányadosa meghaladta a 74 százalékot. (Három éve még csak 64 százalékos volt ez az arány.) A kezességi mérték szóban forgó jelentős növekedése nagyrészt az egye-

di kezességi termékek térnyerésével magyarázható: 2016-ban a kezességi ügyletek több mint 90 százaléka tartozott ebbe a kezességi kategóriába, a kezességgel biztosított hiteleknek pedig a 70 százaléka. Az utóbbi években a hitelintézetek egyre szívesebben hitelezik az agráriumot, ezzel is magyarázható, hogy a bankoknál mind elterjedtebb a gazdálkodók saját igényeire alapozott termékfejlesztés és hitelezés. A bankok az Alapítványra jellemzően agrárügyletekre szakosodott intézményként tekintenek, így a hitelintézeti és alapítványi együttműködésnek egyre markánsabb elemévé vált az elsősorban a mezőgazdasági vállalkozásokra szabott egyedi kezességi termékek igénybe vétele. Az alapítványi termékfejlesztés növekvő hangsúlyt helyez az ilyen, a bankok számára vonzó egyedi termékek kidolgozására, és a kezességvállalási tevékenységbe való bevezetésére.

Kivezetésére tekintettel 2016-ban már kevésbé volt jelentős a Magyar Nemzeti Bank (MNB) Növekedési Hitelprogramja. Az MNB szándékaival összhangban a bankok és takarékszövetkezetek tavaly már egyre nagyobb mértékben saját forrásból hiteleztek. Ez az alapítványi kezességvállalásban is tükröződik: míg 2014-ben a kezességi ügyletek 68, 2015-ben 76, addig 2016-ban már közel 94 százaléka kapcsolódott a hitelintézetek saját forrású hitelnyújtásához.

A kezességvállalás nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlását tekintve kitűnik, hogy 2016-ban mintegy harmadával nőtt az elsődleges agrárügyletek száma, illetve kezességgel biztosított hitelösszege. Az összes kezességi ügylet több mint 98 százaléka a kedvezményes díjú volt, a kezességgel biztosított hitelösszegnek pedig majd 93 százaléka esett ebbe a díjkategóriába.

Az éven belüli hitelekhez kapcsolódó kezességi ügyletek száma valamivel kevesebb lett a tavalyi évben, de a kezességgel biztosított hitelösszeg növekedett. Az egy-három éves futamidejű hitelek esetében 20 százalékos ügyletszám mérséklődés történt, ám a garantált hitelösszeg majd 10 százalékkal emelkedett. A három-öt éves kölcsönökért vállalt kezességek száma és hitelösszege viszont ugrásszerű bővülést mutat. Ez nagy valószínűséggel a közvetlen agrártámogatásokat megelőlegező hitelek és a többéves folyószámlahitelek jelentős emelkedésével magyarázható. Az öt éven túli hitelekhez kapcsolódó kezességvállalás 2016-ban is az alapítványi portfólió viszonylag kis részét tette ki.

A múlt évben a garantált hitelek döntő hányada forgóeszköz jellegű volt, főként folyószámlahitel. Az agrárberuházások 2016. évi alakulását tekintve a beruházási jellegű hitelek viszonylag kisebb mértékkel és súllyal jelentek meg a kezességvállalásban.

A Vidékfejlesztési Program valamennyi pályázatát meghirdették

A Vidékfejlesztési Program (VP) valamennyi pályázati felhívását meghirdették 2017. március 31-ével. A 2014 és 2020 közötti időszakban összesen mintegy 1300 milliárd forint összegű európai uniós és részben nemzeti forrásra támaszkodó támogatáshoz juthatnak hozzá a hazai gazdálkodók. A több mint hatvan pályázat jelentős része már az elmúlt másfél évben elérhető volt. A kiemelkedő érdeklődést jelzi, hogy a különféle pályázati konstrukciókban a beruházások támogatására biztosított 600-700 milliárd forintos összegű teljes keretre mintegy három-négyszeres túligénylés érkezett be. A hitelező bankok is azt tapasztalják, hogy az agrár-vállalkozásokat erőteljes beruházási szándék jellemzi. A gazdálkodók több mint két-harmada tervez beruházást a következő egy-két évben, amelyek mind a technikai fejlesztést, mind az üzemméret növelését érintik. Már csak néhány olyan pályázati konstrukció - például a borászatok fejlesztése, a mezőgazdasági diverzifikáció segítése stb. - érhető el, amelyekben van még lehetőség beruházási támogatásra pályázni. Az agrárpolitikai céloknak megfelelően a VP-ben a beruházási támogatások 80 százalékát a mikro, kis- és középvállalkozások számára biztosítják, a források mindössze 20 százalékát igényelhetik a nagy mezőgazdasági vállalkozások.

GARANCIA